

Dinàmica: “Informació bàsica sobre el VIH/sida (I)”¹. Evolució de la infecció.

Dinàmica: “Informació bàsica sobre el VIH/sida (I)”¹. Evolució de la infecció.

*L'estructura de la dinàmica que a continuació es detalla és una proposta de treball que des del Departament de Formació i Prevenció de **SIDA STUDI** suggerim. Aquesta estructura, de la mateixa manera que els conceptes clau que en ella s'hi inclouen, és susceptible de canvi segons el criteri de l'educador/a. Qualsevol aportació, comentari o dubte que vulgui compartir amb **SIDA STUDI** podeu fer-nos-el arribar a través de l'adreça de correu electrònic n_prevencio@sidastudi.org.*

Objectius

- Destacar l'aspecte asimptomàtic de la infecció per VIH i les repercussions en la prevenció
- Oferir informació contrastada sobre l'evolució de la infecció per VIH
- Qüestionar els estereotips relacionats amb el VIH/sida
- Explicar breument com incideixen els antiretrovirals sobre l'evolució de la infecció per VIH i la situació actual de la medicació
- Aclarir el funcionament de la prova de detecció del VIH i els llocs on la realitzen

Durada: 20 – 30 minuts

Destinatari: Joves dins i fora de l'àmbit escolar, persones amb discapacitat intel·lectual lleu, pares i mares, formadors/es

Espai: Una sala suficientment àmplia perquè els/les participants puguin seure còmodament

Material: Pissarra i guixos de colors

Metodologia: Explicació a la pissarra

Desenvolupament de l'activitat

La dinàmica s'inicia reunint el grup en semicercle davant de la pissarra. L'educador/a començarà realitzant una introducció sobre les diferències entre VIH i sida. A continuació, abordarà i desenvoluparà els conceptes clau continguts en aquesta dinàmica ordenats segons l'evolució de la infecció per VIH. Amb aquest objectiu, l'educador/a dibuixarà a la pissarra tres samarretes que serviran de suport visual durant l'explicació del procés d'infecció amb la finalitat de deslligar-lo de possibles estereotips (el dibuix de la samarreta com a representació neutral i asèptica de qualsevol persona).

A la primera samarreta, s'explicaran aquells conceptes relacionats amb un estat serològic negatiu al VIH (quantitat de defenses a la sang, funcionament de l'organisme enfront d'un agent patògen com el virus de la grip, quadre de símptomes del virus de la grip...).

¹ Aquesta dinàmica ha estat elaborada per **SIDA STUDI** com a part d'una acció educativa global. Els conceptes clau que s'hi treballen es basen, en moltes ocasions, en els coneixements adquirits en altres dinàmiques anteriors (segons l'ordre en l'esquema de l'acció educativa que **SIDA STUDI** proposa). Si es desitja treballar aquesta dinàmica de manera independent, **SIDA STUDI** recomana que es realitzi una revisió dels conceptes clau tractats en les altres dinàmiques per poder incloure aquells que posseeixen relació amb els que aquí es tracten.

Dinàmica: “Informació bàsica sobre el VIH/sida (I)”¹. Evolució de la infecció.

A la segona samarreta, es desenvoluparan els conceptes clau relacionats amb el procés d'infecció per VIH i la seva evolució dins de l'organisme durant els primers anys (quantitat de defenses a la sang, funcionament de l'organisme enfront d'un agent patògen com el VIH, funcionament d'un organisme portador del VIH enfront d'un agent patògen com el virus de la grip, quadre asimptomàtic de la infecció per VIH i quadre simptomàtic de la grip...).

A través de la tercera samarreta, s'explicaran aquells conceptes clau que fan referència a la fase final de la infecció per VIH (quantitat de defenses a la sang, característiques de la persona malalta de sida, funcionament d'un organisme malalt de sida enfront d'un agent patògen com el virus de la grip...).

Durant l'explicació del procés d'infecció a través de les samarretes, l'educador/a anirà establint (de manera orientativa) els diferents períodes de temps que abraça cadascuna de les fases.

A continuació, s'abordarà de manera bàsica el funcionament de la medicació i com incideix en el procés d'infecció per VIH en un organisme.

Finalment, es desenvoluparan aquells conceptes relacionats amb la prova de detecció del VIH (com funciona, quan i on sol·licitar-la, els diferents estats serològics de cadascuna de les samarretes...) i la seva importància.

Rol de l'educador/a: Detectar els coneixements teòrics previs sobre el VIH entre els/les assistents i aclarir-los

Escales relacionades²: Coneixements; actituds cap a les mesures preventives

Conceptes clau

Generals:

- El VIH/sida com a MTS relacionada, per tant, amb el concepte de Sexualitat i, per tant, lligada a les tres dimensions d'aquesta (plaer, emocions/sensacions i gestió de riscos). Per parlar del VIH/sida com a risc vinculat a la Sexualitat és necessari començar parlant de plaer i sentiments
- Les situacions reals, el que està passant fora de l'aula, la vida real, com a referents per explicar el procés de transmissió del VIH i el desenvolupament de la infecció
- La personalització del virus com a enfocament clau per a l'explicació del procés de transmissió i de desenvolupament de la infecció (“el virus menja, es reproduceix, etc.”)
- Sida com a part final d'un procés infeccions i VIH com a agent causal. Importància d'aquesta diferenciació
- El VIH/sida com a infecció no heretada (genètica), sinó *adquirida* (i, per tant, evitable)
- El VIH com a infecció transmissible, no contagiosa

² Les Accions Educatives de **SIDA STUDI** es basen en el Model ASE (Action Self-Efficacy) proposat per De Vries (1988) com a marc conceptual. Les dinàmiques que les integren i que aquí descrivim es fonamenten en un conjunt d'escales, nivells o dimensions que es deriven d'aquest marc teòric i que **SIDA STUDI** recull durant l'avaluació de resultats. Aquest conjunt de dimensions sobre les quals **SIDA STUDI** fonamenta les seves intervencions corresponen a: Autoeficàcia i percepció de control, Costos i beneficis, Coneixements, Actituds cap a les mesures preventives, Norma subjectiva i Percepció de risc i gravetat.

Dinàmica: “*Informació bàsica sobre el VIH/sida (I)*”¹. Evolució de la infecció.

Específics de cada samarreta:

- La quantitat de defenses com a dada aclaridora durant l'explicació del procés de la infecció per VIH. Quantitat de defenses per gota de sang d'una persona seronegativa al VIH de, més o menys, 2.000 unitats. (Samarreta 1)
- La detecció i eliminació dels agents patògens com a activitat principal del sistema immunitari. (Samarretes 1 i 2)
- La febre, la congestió nasal, la tos, l'estat d'abatiment, etc. com a quadre simptomàtic de la grip. (Samarretes 1 i 2)
- La quantitat de defenses com a dada aclaridora durant l'explicació del procés de la infecció per VIH. Quantitat de defenses per gota de sang en una persona seropositiva al VIH durant els primers anys de la infecció de 1.500 a 2.000 unitats. (Samarreta 2)
- La incapacitat del sistema immunitari per eliminar el VIH i la capacitat de replicació que aquest té a partir del deteriorament de les nostres defenses com a eix central del procés d'infecció per VIH i posterior desenvolupament de la sida. (Samarretes 2 i 3)
- L'absència de símptomes com a característica del procés d'infecció i com a facilitador de la propagació del VIH entre les persones. (Samarreta 2)
- L'absència de diferències entre el funcionament del sistema immunitari d'una persona seronegativa al VIH i una persona seropositiva al VIH durant els primers anys de la infecció com a facilitador de la propagació del VIH entre les persones. (Samarreta 2)
- De 5 a 7 anys després de la infecció per VIH com a mesura de temps en què la persona no observa cap funcionament anòmal en el seu organisme (en una societat on les necessitats bàsiques d'higiene, salut i nutrició estiguin cobertes). (Samarreta 2)
- La impossibilitat, durant gran part del procés d'infecció per VIH, de discriminació a través de l'aparença externa entre una persona seropositiva al VIH i una persona seronegativa al VIH com a un dels principis per trencar estereotips sobre l'aparença de les persones seropositives al VIH. (Samarreta 2)
- La quantitat de defenses com a dada rellevant durant l'explicació del procés de la infecció per VIH. Quantitat de defenses per gota de sang d'una persona amb diagnòstic de sida per sota de 300 unitats. (Samarreta 3)
- La impossibilitat de fer front a agents patògens (fins i tot els més habituals com el virus de la grip) com a característica d'un sistema immunodeprimit. (Samarreta 3)
- L'estat físic d'una persona amb diagnòstic de sida (persona molt debilitada que probablement estarà rebent assistència mèdica i/o familiar) (samarreta 3) com a un dels factors diferenciadors d'una persona portadora del VIH que no ha desenvolupat la fase sida de la infecció (samarreta 2)
- La mort com a procés natural en la infecció per VIH. (Samarreta 3)
- De 15 a 20 anys com a mesura de temps en què la infecció per VIH desemboca en el desenvolupament de la malaltia de la sida i la mort de la persona (en una societat on les necessitats bàsiques d'higiene, salut i nutrició estiguin cobertes). (Samarreta 3)
- La medicació, no com una cura capaç d'eliminar el VIH de l'organisme, sinó com a eina per aconseguir la cronicitat de la infecció endarrerint o, fins i tot, detenint el procés natural de la infecció per VIH (en el cas que es respectin

Dinàmica: “*Informació bàsica sobre el VIH/sida (I)*”¹. Evolució de la infecció.

estrictament les dosis exactes i els horaris de presa de la medicació), i amb efectes secundaris que poden arribar a ser importants. (Samarretes 2 i 3)

- La prova de detecció del VIH com a única manera de conèixer el nostre estat serològic enfront del VIH. (Samarretes 1, 2 i 3)
- La necessitat d’esperar 12 setmanes (3 mesos) des de l’última relació de risc fins a l’extracció de sang com a requisit indispensable perquè els resultats de la prova del VIH siguin completament fiables. (Samarretes 1, 2 i 3)
- El resultat negatiu com a resultat de la prova de detecció del VIH en una persona no infectada per VIH (persona seronegativa al VIH). (Samarreta 1)
- El resultat positiu com a resultat de la prova de detecció del VIH en una persona infectada per VIH (persona seropositiva al VIH). (Samarreta 2)
- El resultat positiu com a resultat de la prova de detecció del VIH en una persona amb diagnòstic de sida. (Samarreta 3)
- La prova ràpida de detecció del VIH com a alternativa a la prova clàssica de detecció del VIH (per extracció de sang). (Samarreta 1, 2 i 3)

SIDASTUDI

Associació declarada d'utilitat pública
Bisbe Laguarda, 4 – 08001 Barcelona
Tel: +34 93 268 14 84 - Fax: +34 93 268 14 84
www.sidastudi.org

